

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 25 YENİHAZİR 2022
Sayı : 2805

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun'da Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

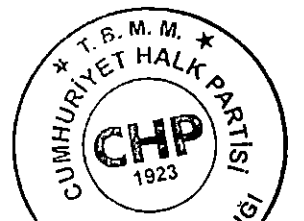
Gereğini arz ederiz.

Engin ALTAY
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Engin ÖZKOÇ
Sakarya Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Adalet
Tarih: 01 Ekim 2022	Esas No: 2/4551

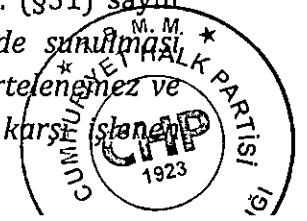
T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
25 Temmuz 2022
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
25 Temmuz 2022
No: 1052519

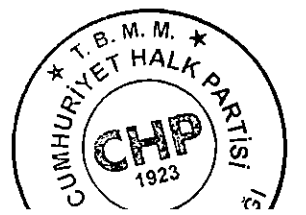
GENEL GEREKÇE

Anayasa'nın 56'ncı maddesinin üçüncü fıkrasında; herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenlemek Devletin yükümlülükleri arasında sayılmıştır. Kuşkusuz bu yükümlülük, söz konusu hizmetin ilgili mesleki yükümlülükler ve standartlara uygun olarak yapılmasını da beraberinde getirmektedir. Nitekim Türkiye Cumhuriyeti'nin taraf olduğu; Biyoloji Tıbbın Uygulanması Bakımından İnsan Hakları ve İnsan Haysiyetinin Korunması Sözleşmesi'nin 4'üncü maddesinde sağlık alanında herhangi bir müdahalenin, ilgili mesleki yükümlülükler ve standartlara uygun olarak yapılması gerektiği açıkça belirtilmiştir. Tıbbi Deontoloji Tüzüğü'nün 6'ncı maddesinde ise tabip ve dış tabibinin, sanat ve mesleğini icra ederken, hiçbir tesir ve nüfuza kapılmaksızın, vicdanî ve meslekî kanaatine göre hareket edeceği ifade edilmiştir.

Dolayısıyla hekimlerin ve tüm sağlık çalışanlarının mesleki özerkliklerinin korunması aynı zamanda hastaların sağlık haklarının teminat altına alınması için de zorunludur. Tüm bu kurallar, insan yaşamıyla doğrudan ilişkisi olan sağlık hizmetinin uygulanması sırasında, bu hizmeti verecek kişilerin alacakları kararlarda ve yapacakları işlemlerde hiçbir baskı ve etki altında kalmamalarını gerektirmektedir. Sağlık hizmetinin bir ekip işi olması nedeniyle, yalnızca tabip ve dış tabiplerinin değil ebe, hemşire ve sağlık hizmeti veren diğer sağlık personelinin de hukuksal koruma altında olması gerekeceği açıktır. Sağlık hizmetinin gereği gibi yürütülebilmesi ise ancak güvenli ve sağlıklı çalışma koşullarıyla mümkün olacaktır. Güvenli ve sağlıklı çalışma ortamı; sağlık hizmetinin sunulabilmesinin, bireylerin tedaviye ulaşma haklarını kullanabilmesinin bir diğer deyişle hasta haklarının korunmasının da ön koşulunu oluşturmaktadır. Sağlık hizmetinin kamusal niteliği göz önünde bulundurulduğunda, sağlık personelinin hukuka aykırı fiillerle etki altına alınmasının aynı zamanda kamuya karşı işlenen bir fiil olduğunun kabulü de zorunludur. Türkiye'de giderek artan biçimde sağlık hizmeti alanı bir çatışma ortamına dönüşmüş; sağlık çalışanlarına yönelik hak ihlalleri fiziksel ve sözlü saldırıdan sosyal medya mecralarında hakaret ve aşağılama ile devam eder hale gelmiştir. Dr. Ersin Arslan'ın öldürülmesinden sonra ancak kurulabilen TBMM Sağlık Çalışanlarına Yönelik Artan Şiddet Olaylarının Araştırılarak Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Raporunda belirlenen gerekler tam olarak yerine getirilememiş, 3359 sayılı Kanun'un Ek 12'nci maddesinde yapılan değişikliklerin uygulamada karşılıksız kaldığı görülerek 7406 sayılı Kanun ile yeni düzenleme yapılmıştır. Sağlık çalışanlarına yönelik hak ihlallerinin hizmet sunulan sağlık kuruluşunun niteliğinden bağımsız olarak kamu sağlık hizmetine ve dolayısıyla kamu sağlığına verdiği zararlar nedeniyle ağırlaştırıcı neden olarak ayrı bir kanunda düzenleme yapılması Anayasa Mahkemesi'nin 13.10.2021 tarihli ve 2020/91 E.; 2021/73 K. (§41) ile 16.12.2021 tarihli ve 2021/122 E.; 2021/92 K. (§31) sayılı kararlarında; *"Sağlık hizmetleri niteliği itibarıyla belirli bir düzen içinde sunulması gereken, kişilerin ve toplumun varlığı ve huzuru yönünden vazgeçilemez, ertelenemez ve ikame edilemez hizmetlerdendir. Kanun koyucunun sağlık çalışanlarına karşı"*

suçlarda son yıllarda artış olduğunu değerlendirerek itiraz konusu kuralları öngördüğü anlaşılmaktadır. Dolayısıyla kuralların sağlık personeline karşı anılan nitelikteki suçların işlenmesini önleme amacıyla düzenlendiği açık olup bu amaçla öngörülen farklı muamelenin makul ve nesnel bir temele dayanmadığı söylenemez.” gerekçesiyle Anayasa’ya uygun bulunmuştur. Teklif ile sağlık çalışanlarına yönelik hak ihlallerinin Türk Ceza Kanunu içinde tanımlanması için ilgili hükümlerde değişiklik yapılarak yargı uygulaması açısından da bilinebilir ve görünür olması ve Devletin sağlık hizmeti sunan kimseler ile sağlık hizmeti sunulan çalışma ortamlarının güvenliğini sağlama yükümlülüğüne istinaden tüm sağlık kurum ve kuruluşlarında ateşli silah taşınamaması amaçlanmaktadır.

100

100

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 - 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "Tanımlar" maddesine sağlık meslek mensubu tanımı eklenerek uygulamada yeknesaklığın sağlanması ile sağlık mesleği mensuplarını korumaya yönelik ve uygulanabilir nitelikteki düzenlemenin görünür kılınması amaçlanmıştır.

MADDE 2 - 5237 sayılı Kanunun 82 nci maddesinin birinci fıkrasına (g) bendinden sonra gelmek üzere bent eklenmek suretiyle; yerine getirdikleri görev nedeniyle sağlık meslek mensuplarına karşı öldürme fiilinin işlenmesi, suçun basit haliyle kıyaslanamayacak ölçüde kamu düzenine halel getirdiğinden; suç, basit hali yerine nitelikli olarak düzenlenmektedir. Zira anılan fiilin faili bakımından, çağdaş ceza hukukuna istinaden, infaz aşamasını da etkileyecek biçimde; caydırıcılığın sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 3 - 5237 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına (c) bendinden sonra gelmek üzere bent eklenmek suretiyle; yerine getirdikleri görev nedeniyle sağlık meslek mensuplarına karşı yaralama fiilinin işlenmesi, suçun basit haliyle kıyaslanamayacak ölçüde kamu düzenine halel getirdiğinden; suç, basit hali yerine nitelikli olarak düzenlenmektedir. Zira anılan fiilin faili bakımından, çağdaş ceza hukukuna istinaden, infaz aşamasını da etkileyecek biçimde; caydırıcılığın sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 4 - 5237 sayılı Kanunun 102 inci maddesinin üçüncü fıkrasına (a) bendinden sonra gelmek üzere bent eklenmiş suretiyle; yerine getirdikleri görev nedeniyle sağlık meslek mensuplarına karşı cinsel saldırı fiilinin işlenmesi, suçun basit haliyle kıyaslanamayacak ölçüde kamu düzenine halel getirdiğinden; suç, basit hali yerine nitelikli olarak düzenlenmektedir. Zira anılan fiilin faili bakımından, çağdaş ceza hukukuna istinaden, infaz aşamasını da etkileyecek biçimde; caydırıcılığın sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 5 - 5237 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin ikinci fıkrasına (c) bendinden sonra gelmek üzere bent eklenmek suretiyle; yerine getirdikleri görev nedeniyle sağlık meslek mensuplarına karşı cinsel taciz fiilinin işlenmesi, suçun basit haliyle kıyaslanamayacak ölçüde kamu düzenine halel getirdiğinden; suç, basit hali yerine nitelikli olarak düzenlenmektedir. Zira anılan fiilin faili bakımından, çağdaş ceza hukukuna istinaden, infaz aşamasını da etkileyecek biçimde; caydırıcılığın sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 6 - 5237 sayılı Kanunun 106 ncı maddesinin ikinci fıkrasına (d) bendinden sonra gelmek üzere bent eklenmek suretiyle; yerine getirdikleri görev nedeniyle sağlık meslek mensuplarına karşı tehdit fiilinin işlenmesi, suçun basit haliyle kıyaslanamayacak ölçüde kamu düzenine halel getirdiğinden; suç, basit hali yerine nitelikli olarak düzenlenmektedir. Zira anılan fiilin faili bakımından, çağdaş ceza

hukukuna istinaden, infaz aşamasını da etkileyecek biçimde; caydırıcılığın sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 7 - 5237 sayılı Kanunun 107 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmek suretiyle; sağlık meslek mensuplarının (iç) hürriyetinin, itibarının korunması amaçlanmaktadır.

MADDE 8 - 5237 sayılı Kanunun 109 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına (c) bendinden sonra gelmek üzere bent eklenmek suretiyle; yerine getirdikleri görev nedeniyle sağlık meslek mensuplarına karşı kişiyi hürriyetinden yoksun kılma fiilinin işlenmesi, suçun basit haliyle kıyaslanamayacak ölçüde kamu düzenine halel getirdiğinden; suç, basit hali yerine nitelikli olarak düzenlenmektedir. Zira anılan fiilin faili bakımından, çağdaş ceza hukukuna istinaden, infaz aşamasını da etkileyecek biçimde; caydırıcılığın sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 9 - Devletin sağlık hizmeti sunan kimseler ile sağlık hizmeti sunulan çalışma ortamlarının güvenliğini sağlama yükümlülüğüne istinaden; 5237 sayılı Kanunun 116 ncı maddesinin ikinci fıkrasına ibare eklenmek suretiyle; sağlık kurum ve kuruluşlarına sağlık hizmeti sunan mağdur kimselerin rızasına aykırı olarak giren veya rıza ile girdikten sonra buradan çıkmayan kişilerin cezalandırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 10 - 5237 sayılı Kanunun 125 inci maddesinin üçüncü fıkrasına (a) bendinden sonra gelmek üzere bent eklenmek suretiyle; yerine getirdikleri görev nedeniyle sağlık meslek mensuplarına karşı hakaret fiilinin işlenmesi, suçun basit haliyle kıyaslanamayacak ölçüde kamu düzenine halel getirdiğinden; suç, basit hali yerine nitelikli olarak düzenlenmektedir. Zira anılan fiilin faili bakımından, çağdaş ceza hukukuna istinaden, infaz aşamasını da etkileyecek biçimde; caydırıcılığın sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 11 - Devletin sağlık hizmeti sunan kimseler ile sağlık hizmeti sunulan çalışma ortamlarının güvenliğini sağlama yükümlülüğüne istinaden ve kamu sağlığını muhafaza etmeyi teminen; 5237 sayılı Kanunun İkinci Kitabının Üçüncü Kısımının "Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar" başlıklı üçüncü bölümüne, fiilin basit ve nitelikli halini düzenleyen, madde eklenmektedir.

MADDE 12 - 5237 sayılı Kanunun 265 inci maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere fıkra eklenmek suretiyle yerine getirdikleri görev nedeniyle sağlık meslek mensuplarına karşı görevi yaptırmamak için direnme fiilinin işlenmesi, suçun basit haliyle kıyaslanamayacak ölçüde kamu düzenine halel getirdiğinden; suç, basit hali yerine nitelikli olarak düzenlenmektedir. Zira anılan fiilin faili bakımından, çağdaş ceza hukukuna istinaden, infaz aşamasını da etkileyecek biçimde; caydırıcılığın sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 13 - 5237 sayılı Kanunun 267 nci maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere fıkra eklenmek suretiyle yerine getirdikleri görev nedeniyle sağlık meslek mensuplarına karşı iftira fiilinin işlenmesi, suçun basit haliyle kıyaslanamayacak ölçüde

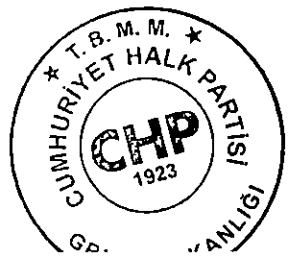

kamu düzenine hâlel getirdiğinden; suç, basit hâli yerine nitelikli olarak düzenlenmektedir. Zira anılan fiilin faili bakımından, çağdaş ceza hukukuna istinaden, infaz aşamasını da etkileyecek biçimde; caydırıcılığın sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 14 - Devletin sağlık hizmeti sunan kimseler ile sağlık hizmeti sunulan çalışma ortamlarının güvenliğini sağlama yükümlülüğüne istinaden; 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinde yer alan "hastanelerin psikiyatri bölümlerinde, akıl hastanelerinde" ibaresi "sağlık kurum ve kuruluşlarında" şeklinde değiştirilmek suretiyle; tüm sağlık kurum ve kuruluşlarında ateşli silah taşınamaması amaçlanmaktadır.

MADDE 15- Yürürlük maddesidir.

MADDE 16- Yürütme maddesidir.

TÜRK CEZA KANUNU İLE ATEŞLİ SİLAHLAR VE BİÇAKLAR İLE DİĞER ALETLER HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 - 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasına (c) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“d) Sağlık meslek mensubu deyiminden; kamu veya özel sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan sağlık personeli ile yardımcı sağlık personeli,”

MADDE 2 - 5237 sayılı Kanunun 82 nci maddesinin birinci fıkrasına (g) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“h) Sağlık meslek mensubunun yerine getirdiği görev nedeniyle,”

MADDE 3 - 5237 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına (c) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“d) Sağlık meslek mensubunun yerine getirdiği görev nedeniyle,”

MADDE 4 - 5237 sayılı Kanunun 102 inci maddesinin üçüncü fıkrasına (a) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“b) Sağlık meslek mensubunun yerine getirdiği görev nedeniyle,”

MADDE 5 - 5237 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin ikinci fıkrasına (c) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“d) Sağlık meslek mensubunun yerine getirdiği görev nedeniyle,”

MADDE 6 - 5237 sayılı Kanunun 106 ncı maddesinin ikinci fıkrasına (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) Sağlık meslek mensubunun yerine getirdiği görev nedeniyle,”

MADDE 7 - 5237 sayılı Kanunun 107 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“[3] Sağlık hizmeti sunumunda kendilerine ayrıcalık tanınmasını, sağlık meslek mensuplarının yapması gerekenleri yapmaması veya yapmaması gerekenleri yapmasını temin amacıyla sağlık meslek mensuplarının şeref veya saygınlığına zarar verecek nitelikteki hususların açıklanacağı veya isnat edileceği tehdidinde bulunulması halinde de birinci fıkraya göre cezaya hükmolunur.”

MADDE 8 - 5237 sayılı Kanunun 109 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına (c) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“d) Sağlık meslek mensubunun yerine getirdiği görev nedeniyle,”

MADDE 9 - 5237 sayılı Kanunun 116 ncı maddesinin ikinci fıkrasına “işyerleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “, sağlık kurum ve kuruluşları” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 10 - 5237 sayılı Kanunun 125 inci maddesinin üçüncü fıkrasına (a) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“b) Sağlık meslek mensubunun yerine getirdiği görev nedeniyle,”

MADDE 11 - 5237 sayılı Kanuna 195 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Sağlık personelini etkileme ve sağlık hizmetini kesintiye uğratma

MADDE 195/A- (1) Sağlık meslek mensubunun yerine getirdiği görev nedeniyle yapmaması gereken bir işi yapması veya yapması gereken bir işi yapmaması için emir veren veya baskı yapan veya nüfuz icra eden veya her ne suretle olursa olsun hukuka aykırı olarak etkilemeye teşebbüs eden kimseye iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Bu fiiller sonucunda sağlık hizmeti kesintiye uğramışsa yukarıdaki fıkraya göre belirlenen ceza yarı oranında artırılır.”

MADDE 12 - 5237 sayılı Kanunun 265 inci maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(3) Suçun sağlık meslek mensuplarına karşı işlenmesi halinde, iki yıldan dört yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.”

MADDE 13 - 5237 sayılı Kanunun 267 nci maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(2) Suçun sağlık meslek mensuplarına karşı işlenmesi halinde, ceza yarı oranında artırılır.”

MADDE 14 - 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinde yer alan “hastanelerin psikiyatri bölümlerinde, akıl hastanelerinde” ibaresi “sağlık kurum ve kuruluşlarında” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 15- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 16- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

